

ОТВОРЕНО ПИСМО ДО МЕДИИТЕ

ОТ
спиритсБЪЛГАРИЯ – Асоциацията на производителите,
вносителите и търговците на спиртни напитки и
Национална лозаро-винарска камара (НЛВК)
WWW.SPIRITS.BG WWW.BULGARIANWINES.ORG

Уважаеми представители на медиите,

С настоящото писмо Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки (спиритсБЪЛГАРИЯ) и Национална лозаро-винарска камара (НЛВК) изразяваме своето **дълбоко безпокойство и загриженост** във връзка с **обявеното намерение за увеличение на акцизните ставки върху алкохолните напитки с 10-15%, считано от началото на 2025 г.**

Ние сме категорично против мярка от такъв мащаб, да бъде въведена без внимателно планиране, задълбочен анализ и открит диалог със заинтересованите страни.

Индустрията алармира, че подобен ход ще увеличи нелегалното производство, което в момента е близо 50% от консумирания алкохол в страната, ще постави под риск общественото здраве и **ще доведе до намалени приходи за държавната хазна с над 60 млн. лв.**

Липса на консултации и прозрачност

Промени в данъчното законодателство броени дни преди старта на прилагането им, без липсата на какъвто и да е диалог с бизнеса, натрапва усещането за несигурност и непредсказуемост, които могат да имат тежки последици както за индустрията, така и за държавния бюджет.

Необходимост от оценка на рисковете и координирано планиране

Повишаването на акцизите е сложна фискална мярка, която трябва да бъде съгласувана с всички засегнати страни, за да се избегнат негативните ефекти. Координацията и планирането на такова увеличение изискват задълбочен анализ на потенциалното въздействие върху:

- **Потребителите:** Това на практика е **данък върху потребителите**. Повишаването на акцизите ще доведе до увеличение на крайните цени, което директно ще натовари домакинствата. Вместо да създава устойчиво увеличение на приходите, тази мярка ще натовари допълнително семейните бюджети, без да генерира допълнителни приходи за бюджета. Потреблението ще бъде тласнато допълнително към нелегални продукти и канали на разпространение.
- **Бизнес средата:** Рязката промяна в регулациите поставя под риск стабилността на сектора, който осигурява пряка и непряка заетост на близо **350 000 души** и значителни приходи за бюджета. Секторът вече е изправен пред значителни предизвикателства - драстично увеличение на цените на суровините, увеличение на разходите за труд, както и многократно увеличение на цените на енергоизточниците. Приемането на необмислената мярка ще доведе единствено до съкращаване на работни места и затваряне на малки и средни предприятия, което ще натовари допълнително социалната система на държавата.
- **Риск за общественото здраве:** Мярката по никакъв начин не отчита и факта, че близо 50% от консумирания алкохол в България е нелегален (безакцизен). Съществува огромна "инфраструктура" на територията на страната за производство на безакцизен алкохол, представляваща сив сектор, през който (по официални данни от МЗХ и ИАЛВ) преминават близо 50% от гроздето, както и други захаросъдържащи плодове. Те се дестилират в т.нар. селски казани (регистрирани, но на практика почти безконтролни 1 500 обекта - СМОД) и още над 6 000 други напълно нелегални обекти за дестилиране на

алкохол. На практика предлаганата от служебното правителство мярка ще насърчи развитието на нелегалния сектор. Не трябва да забравяме, че **нелегалното производство и търговия с алкохол са не само заплаха за приходите в бюджета, но и представляват сериозен риск за общественото здраве.**

- **Държавните приходи:** Непланирано увеличение на акцизите ще доведе до спад в **официалните продажби**, намалена събираемост и ръст на **сивия сектор**, което ще компрометира непредсказуемо очакваните фискални приходи.

Опитът на ЕС

Опитът на други страни от Европейския съюз ясно показва необходимостта от диалог и координация при въвеждането на подобни мерки. Наложен стандарт в провеждането на фискални промени от такъв мащаб е тяхното обявяване и обсъждане поне една година преди тяхното фактическо въвеждане. Съществуват редица примери, които показват неефективността на подобни драстични увеличения на акцизите върху алкохола, с доказани щети върху държавните бюджети. Такива са данните от Естония, Швеция, Латвия, Финландия, Чехия и Полша, където след увеличаване на акцизите върху алкохола, официалните продажби спадат с двуцифрени проценти, докато нелегалната търговия нарасна значително.

Заплаха

Увеличаването на акциза с 10-15% ще доведе до спад на приходите в държавната с над 60 млн. лв от акциз и от ДДС

Секторът на спиртните напитки е важен за българската икономика и допринася с 250 млн. лв. акцизни приходи за 2023 г.

Особеностите на пазара сочат обаче, че всяко увеличение на цената през акциз води до съответния спад в продажбите на легална продукция. Това се дължи на ценовата чувствителност на пазара и на лесния достъп до **заместители, които не подлежат на облагане и контрол.**

Затова нашата прогнозна оценка показва, че ако бъде въведено предложеното увеличаване на акциза, то ще доведе до двуцифрен в процентно изражение спад в продажбите на легалния алкохол. Това означава **над 30 млн. лв. намаляване на приходите от акциз и още 30 млн. намаляване на приходите от ДДС в държавния бюджет.**

Призив за оценка на риска и преразглеждане на мярката

Устойчивото управление на акцизната политика изисква прозрачност, предсказуемост и диалог.

Във връзка с гореизложеното, **настояваме темата за акцизна ставка да бъде експертно обсъдена, всички рискове да бъдат взети предвид и да се обмислят алтернативни решения, които да балансират параметрите на държавния бюджет.**

Ние разчитаме на устойчиви и ефективни решения за развитието на българската икономика, в това число и за бъдещето на алкохолната индустрия в страната.

С уважение,

спиритсБЪЛГАРИЯ – Асоциация на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки

Национална лозаро-винарска камара

За повече информация – Поради спешността на казуса, сме на линия по всяко време на мобилни телефонни номера: 0878641136 и 0888839213